

Oponentský posudek diplomové práce

Daniely Sedláčkové: Možnosti rozvoje zdravého sebevědomí žáka (128 str.)

Diplomová práce Daniely Sedláčkové se snaží uchopit jedno z velmi závažných témat, souvisejících se sebepojetím žáka a s pedagogickým přispěním k rozvoji zdravého sebevědomí člověka v průběhu celého života. Autorka totiž překračuje hranice svého původního záměru a zabývá se specifikou sebevědomí ve všech životních fázích, čímž objevuje i nové dimenze zkoumaného problému. Vždyť např. problém některých nezaměstnaných, kteří nejsou schopni najít adekvátní práci, je často ovlivněn právě nedostatečným sebevědomím.

V teoreticky dobře fundované úvodní části textu věnuje autorka pozornost teoretickému vymezení konceptu Já. Bylo by při obhajobě možné podrobněji objasnit fenomén Já? U Nakonečného nacházíme několik koncepcí jáství. Jednou z nich je vyjádření akcentu prožívání a chování. Lze v tomto pojetí říci, že novorozenec *nemá Já*, jak o tom autorka píše na str.22? Jinou otázkou je vědomí, které ovšem nelze ztotožnit s Já. Kdybychom ovšem vycházeli z konceptu Já jako sebepoznání a sebepojetí, pak by měla diplomantka zřejmě pravdu.

Významnou částí diplomové práce je stěžejní kapitola o sebevědomí. Autorka se zabývá jak samotnou podstatou tohoto jevu, tak jeho utvářením v jednotlivých životních stadiích. Zajímavé jsou i pasáže naznačující, jak se jednotlivé prvky vnějšího prostředí promítají do utváření sebevědomí. V této části práce se rovněž vyjadřuje k příčinám utváření nízkého, adekvátního, nebo příliš vysokého sebevědomí. Pozornost je věnována i dvěma důležitým okolnostem ovlivňujícím vývoj zdravého sebevědomí, totiž potřebě životní jistoty a potřebě pozitivní identity.

Dobře je pojat výklad důsledků nízkého, ale i přehnaně vysokého sebevědomí. Obě krajnosti klade do konfrontace se zdravým sebevědomím. Zajímavý je i pokus o naznačení možné diagnostiky sebevědomí.

Následuje kapitola o možnostech rozvoje zdravého sebevědomí. V této pasáži se mi zdá nadhodnocen význam vlivu kooperativního vyučování na rozvoj zdravého sebevědomí. Bylo by při obhajobě možno více argumentovat ve prospěch této metody v souvislosti s rozebíraným problémem? V další části je rozebírán význam asertivity a výchovy k asertivitě pro rozvoj zdravého sebevědomí. Nemůže ale přehnaná akcentace výchovy k asertivitě vést za určitých okolností k přehnanému sebevědomí a k sebeprosazení i za cenu

nerespektování druhých ? Kde jsou zde hranice ? Trochu nepochopitelná je pasáž o rozvoji čtenářských dovedností. Není zcela jasná souvislost s řešeným problémem.

Samostatnou a je třeba konstatovat kvalitní částí práce je empirický výzkum. Autorka jej správně uvádí objasněním základních pojmů. S jejím pojetím je možno souhlasit. Menší upřesnění si ovšem vyžaduje pojem kauzální atribuce, kterou chápe jako „vyústění sebehodnocení, které je součástí sebereflexe“. Nejde spíše o autoatribuci ? To se ovšem promítá i v následující části do formulace hypotézy h1a. Chybí i přesná a stručná formulace výzkumného problému. Jinak je výzkum realizovaný na záměrně vybraném vzorku sice méně reprezentativní, ale solidně provedený. Autorka správně výsledky nezobecňuje, protože jde spíše o sondu, ale přesto jsou některá její zjištění nesporně zajímavá.

Práce je doplněna řadou příloh (nezapočtených do počtu stran), které přehledně i zajímavě graficky doplňují posuzovaný text.

Odpovídající jsou i závěry a literatura.

Po stránce formální splňuje posuzovaná diplomová práce všechny požadavky kladené na tento druh atestu.

Celkově lze hodnotit předloženou studii za velmi kvalitní a proto ji doporučuji k obhajobě. Současně navrhuji její hodnocení jako výborné.

V Praze 16.srpna 2007

Doc.PhDr. Jiří Pelikán, CSc,
oponent